

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

III. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

rationi huic, & alteri quoque de Jebusais, quæ est in fine decimi quinti capitis, appo-
 sita sit illa notatio temporis quam dixi, *Usque in presentem diem*; quod historia Ca-
 lebi, quæ narratur commate decimo tertio & sequentibus capitis decimi quinti, post
 Josuæ obitum evenisse dicatur in primo libri Judicum capite; & quod Josua recen-
 tior videatur historia Aræ illius ingentis, ad ripam Jordanis à Rubenitis, Gaditis, &
 dimidia Manassæorum parte extractæ, quæ vicesimo secundo capite refertur, &
 nullam habet Josuæ mentionem; quippe cum veri haudquaquam simile sit decem
 tribuum adversus fratres suos conjurationi Josuam non interfuisse; & quod decimo
 capite legatur, neque ante Josuam, neque consequenti deinde tempore tam longum
 præterisse diem, qualis ille fuit, quo Solem Deus stitit, velut ad nutum Josuæ; ac
 concludit demum librum Justorum, qui hoc ipso laudatur capite, factum esse Josuæ;
 at libri hujus qui Josuæ nomen sibi præscripsit, tempus non determinat.

II. Contra vero è Veteribus ac Recentioribus longe plures, imprimisque Thalmu-
 distæ in Baba batra, primo capite, à Josua ipso scriptum esse arbitrantur, his persuas-
 si verbis quæ extant in postremo Libri capite: *Scriptis quoque Josue omnia verba hæc in*
volamine Legis Domini. Atque ea profecto, si quis animum advertat, sunt ejusmodi,
 ut prorsus significant Josuam ad exemplum Mosis res à se gestas literis commendaf-
 se, & Librum suum ad calcem libri Legis à Mose scripti adjecisse, quemadmodum ei
 adjunctus nunc quoque est. Sic intellexit & exposuit Chaldaeus Interpres, quem pe-
 nes se habebat Masius. Confirmatur id testimonio Sirachidæ, cum ait Josuam Mosis
 successorem fuisse *ἐκ τῆς γενεῆς*, hoc est in Librorum sacrorum, qui divinitus inspira-
 ti sunt, scripture. Libri præterea vetustatem arguit istud capitis decimi sexti libri
 tertii Regum comma: *In diebus ejus edificavit Hiel de Bethel tericho: in Abiram pri-
 mitivo suo fundavit eam, & in Segub novissimo suo posuit portas ejus; juxta verbum Domi-
 ni, quod locutus fuerat in manu Josue filii Nun.* Quod liquido depromptum est ex sexto
 capite libri Josuæ: *In tempore illo imprecatus est Josue dicens, Maledictus vir coram Do-
 mino, qui suscitaverit & edificaverit civitatem tericho: in primogenito suo fundamenta il-
 lius jaciatur, & in novissimo liberorum ponat portas ejus.* Ergo saltem libris Regum vetu-
 stior est liber Josuæ. Adde & verba ista Calebi è capite decimo quarto: *Hodie octo-
 ginta quinque annorum sum; sic valebam ut eo valebam tempore, quando ad explorandum mis-
 sus sum: illius in me temporis fortitudo usque hodie perseverat, tam ad bellandum, quam ad
 gradandum: da ergo mihi montem istum.* Quæ respexisse videtur Sirachides cum hæc
 scriberet: *Et dedit Dominus ipsi Caleb fortitudinem, & usque in senectutem permansit illi
 virtus, ut ascenderet in excelsum terre locum.* Ex nominibus etiam mensium, si non de-
 monstrari, at conjici certe potest Libri hujus antiquitas. Sciendum est enim ante Ba-
 bylonicam Captivitatem menses Ebraeorum appellatos vulgo fuisse ex ordine & nume-
 ro quem inter se habebant. Itaque non aliter quam mensem primum, secundum, ter-
 tium, aliosque deinceps, sacri Scriptorum Captivitate vetustiores nuncupant. In Ba-
 byloniam autem delati Israelitæ, usum quotidiano & consuetudine Chaldaeorum, &
 tractu temporis paulatim nomina mensium illic usitata asciscere insuefacti sunt. Ea-
 propter in scriptis Captivitate recentioribus crebro occurrunt, velut in libris Esdræ,
 & Estheris, in Aggæo, Zacharia, Barucho, Daniele, & Machabaicis. Atqui in li-
 bro Josuæ menses Babylonicis nominibus haudquaquam affectos reperias, sed iis quæ
 ex ordine & numero quem inter alios obtinent, ipsis debentur. Verumtamen cum in
 Scriptoribus sacris Captivitate recentioribus menses etiam aliquando ex numero suo
 & ordine appellentur, rationi huic vim conjecturæ tantum, auctoritatemque tribui-
 mus. Cum nihil autem Ecclesiæ decretis super hoc Libro determinatum sit, præter-
 quam sacrum esse, & in priscum sacrorum Voluminum Canonem receptum, id modo
 jam constet quod negari utique non potest, etiamsi incerti Auctoris & temporis esse con-
 cederemus, quemadmodum ex hac opinionum varietate credi potest, genuinum tamen
 eum esse constaret: cum ex prima Definitionum nostrarum genuinus liber ille sit,
 qui ab eo Auctore scriptus est, à quo scriptus esse dicitur, & eo circiter tempore quo
 scriptus esse fertur.

III. Poteramus itaque eorum omnium qui Josuæ ipsum eripere conantur, argu-
 menta contemnerè. Nihilominus hæc quoque refellemus, ut retusis omnibus Adver-
 sariorum telis, tum maxime appareat opinionis illius firmitas, quæ in Josuam opus
 hoc transferibit. Primum argumentum subministrat decimum caput, in quo, ut di-
 xi, citatur Liber Justorum, Josua recentior, vel æqualis, ut qui Gabaonitanæ pu-
 gnæ à Josua commissæ videatur meminisse: unde sequitur Libro Justorum recentiorem
 esse Librum Josuæ nomine inscriptum, ac multo etiam magis ipso Josua. Tantum
 certe apud Masium, accuratissimum libri hujus Interpretem valuit istud argumen-
 tum, ut ex eo longe post ætatem Josuæ elucubratum esse concluderet: quod &

Theodor. In-
terr. 16. in Jos.

antea fecerat Theodoretus. Explicatus sanequam difficiles habet iste locus : nam primum non satis extat an tota rei gesta historia in Libro Justorum scripta fuerit ; an ea tantum verba quæ proxime præcedunt : *Steteruntque Sol & Luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis suis* ; an quædam per figuram & poetice dicta in Libro Justorum, cujusmodi multa in Libris sacris occurrunt, Josue ad rem veram accommodaverit ; an generatim in eodem Libro prænuntiata, huic miraculo aptaverit. Deinde magna est inter Scripturæ sanctæ Interpretes de Libro Justorum concertatio, Judæos præsertim, qui multum hic pro more suo nugantur. Censent quidam ex illis hunc esse librum Geneseos, alii Exodi, alii quinque libros Legis, quibus justorum virorum Abrahami, Isâaci, Jacobi, & aliorum gesta continentur : in iis enim Deum polliceri aiunt se in Israëlita gentis gratiam prodigia editurum, cum ait in

Exod. 34. 10.

Exodo : *Signa faciam, quæ nunquam visa sunt super terram, nec in ullis gentibus.* Masius Annales rerum ab Israëlitis gestarum intelligit. Masio assentiuntur Janius & Tremellius, nec ab eo multum recedit Bonferrius. Grotius carmen *Ἐπιτύχου* notari vult, statim post reportatam de Gabaonitis victoriam compositum, & inter Ebræos pervulgatum, cujus auctoritate rei incredibili quam narrabat, fidem fecerit Josue. Mihi probabile sit librum fuisse *παρρησιον*, ad pie sancteque vivendum homines informantem ; in quo fortasse scriptum erat, quod sæpe in Libris sacris scriptum legimus, debere se viros pios Deo in tutelam ac fidem totos committere ; hoc si faciant, futurum haud dubie, ut præsentem eos adversus hostes Deus auxilio prosequatur : & quemadmodum ut ab hostili impetu tuti essent, maris fluctus inhibuit, ita eum vel ipsos siderum cursus moraturum, quoad hostes suos ulciscantur. Quod cum re contigisset, dignum censuit Josue populo significare quam promissorum memor esset Deus, ut intelligerent eam reliquis ipsius pollicitationibus fidem deberent adhibere. Hoc posito jam facile objectum argumentum discutimus : potuit enim multo ante Gabaonitanam pugnam scriptus esse hic Liber, & vulgi manibus tritus, vel in sacris tabulariis reconditus, ut in Templo servatum deinde fuisse docet Josephus. Sin Grotii aut Masii sequere sententiam, facile quoque te expedies : nam carmen illud *Ἐπιτύχου*, aut Annales statim post Gabaonitanum prælium scripti fuerunt : at annis aliquot post rem gestam, & in summa senectute Librum suum exaravit Josue, ut ex postremo ejus capite cognoscitur. Itaque narrationi suæ fidem conciliat libri coævi & vulgo noti testimonio. Rabbinus vero, qui vel aliquos, vel omnes Pentateuchi libros hic notari putant, extra omnem teli jactum longe sunt.

Joseph. Antiq.
libr. 5. cap. 1.

Secundum ar-
gumentum.
Hobb. Leviath.
cap. 33.
Tract. Theolo-
gicop. cap. 8.

Matth. 27. 8.
Matth. 28. 15.

Jos. 10. 13. 14.

Tertium ar-
gumentum.
Jof. 19. 27.
3. Reg. 19. 15.

Joseph. Antiq.
libr. 3. cap. 2.

Quartum ar-
gumentum.
Jof. 19. 47.
Jud. 18. 29.

IV. Secundum argumentum constant Masius, Grotius, Hobbefius, & Disputator Theologo-Politicus, ex frequenti hac temporis notatione, *Usque in presentem diem*, quæ longi temporis intervallum significat. Verum cum hunc Librum scripserit Josue jam senex, ut jam monui, pridem ea facta erant, quæ *Usque in presentem diem* perseverasse ait : cum autem mutationem aliquam rebus iis inferre potuisset quantunque hæc temporis diuturnitas, (multis enim annis Israëlitis præfuit) res in eodem statu mansisse notandum duxit. Responsioni huic fidem conciliat Matthæus, qui cum Evangelium suum non multis post Christi necem annis scripserit, usus est his verbis : *Propter hoc vocatus est ager ille Haceldama, hoc est, Ager sanguinis, usque in hodiernum diem.* Et alibi : *Et divulgatum est verbum istud apud Judæos usque in hodiernum diem.* Pari exceptione solvitur simile argumentum, quod cudit Theologo-Politicus Arguator ex hoc loco decimi capitis : *Stetit itaque Sol in medio cali, & non festinavit occumbere spatio unius diei. Non fuit antea, nec postea tam longa dies.* Nec enim pridie aut nudius tertius evenerat hoc prodigium, sed ante multos annos quam hæc scripta sunt.

V. Tertio argumento causam præbet decimum nonum caput libri Josuæ, ubi mentio fit terræ Cabul, cui id nominis tributum putant Masius & Grotius ab Hiramo Tyri rege, ut est nono capite libri tertii Regum. Quasi eadem sit utraque terra Cabul, quæ penitus diversæ sunt : altera enim, regiuncula est viginti constans oppidis, altera, vicus in confiniis Ptolemaidis : utraque in tribu Aser. Distinxit eas Josephus : alteram enim appellat *γῆν χαβαλὸν*, libro octavo ἀρχαιοδοσίας, alteram *χαβαλὸν κάμλω*, in libro De vita sua.

VI. Indidem ex decimo nono capite libri Josuæ quartum oritur argumentum, quod & à Masio usurpatur. Nam quæ illic narratur Danitarum expeditio adversus Lazem, ea post mortem Josuæ contigit Judicum temporibus, quemadmodum ex decimo octavo capite libri Judicum scitur. Igitur unum hoc est ex additamentis, quæ huc illuc in Libros sacros infarsit Esdras, ad pleniorum rerum intelligentiam. Nam cum assignatam Danitis portionem descripsisset Josue, aliamque deinceps armis ipsi quæsisent, merito id Esdras supplendum duxit. Clausulam ergo hæc si detrahas, nihilominus constabit sententia, neque luxatum orationis contextum aut pendulum